Dolar cinsinden GSYH, ulusal ekonomik etkinlik hacminin küresel koşullarla uyumunu da hesaba katar. Bu açıdan bakıldığında Türkiye'de ekonomi, 2014 yılından bu yana daralıyor. Hızlı nüfus artışı da göz önünde bulundurulduğunda kişi başına rakamlarda durum daha da çarpıcıdır.

Ekonomik daralma dönemi, aynı zamanda hukuki düzensizlik ve siyasi istikrarsızlık dönemidir de.

YSK'nın 31 Mart 2019'da yapılan seçimi, İstanbul Büyükşehir Başkanlığı için tekrarlanması kararı hem hukuki düzensizliği hem de siyasi istikrarsızlığı açıkça ortaya serdi.

En azından 2014'ten bu yana yapılan seçimlerin tümü, YSK'nın tekrar kararının gerekçesi olarak gösterilen ve "tam kanunsuzluk" olarak nitelenen koşula uyar. Hukuki düzensizlik olmasaydı, ne pahasına olursa olsun 31 Mart'taki yerel seçimler dahil olmak üzere 2014'teki ve sonrasındaki seçimlerin tümü Türkiye genelinde tekrarlanıyor olurdu.

Siyasal aktörlerin değişmemesinin ve iktidarın başının aynı isim olmasının, siyasal istikrarı sağlamadığına da bu dönemde bir kez daha tanık olduk. Hem iktidarın hem de muhalefetin söylem ve uygulamalarına bakıldığında altlarında durmaksızın değişen koalisyon kombinasyonları yattığı ve istikrarlı olmadığı açıkça görülür.

Evet, o denli arzuyla, o denli hırsla sağlanmaya çalışılan istikrarlı ekonomik büyümenin, istikrarlı siyasi yapının ve bunları sağlayacak hukuk düzeninin 2000-2020 döneminde de oluşmadığı ortadadır. Bu da bir ilk değil. Yirmi yılda bir, her yirmi yıl başında umutlanıyoruz ve her yirmi yılın sonunda dönüp dolaşıp aynı toplumsal ve ekonomik bataklığa çekiliyoruz.

Sorun siyasette ve ekonomide etkin olan kişilerin kişisel özellikleriyle açıklanamaz. En evliyasını koysan şeytanlaşıyor. En bilginini koysan cahilleşiyor. En zekisini koysan zekası köreliyor. En akıllısını koysan aklını yitiriyor. Önce temiz olan hafiften kirleniyor; kirlenemiyorsa dışlanıyor ve yerine kirlenen geliyor. Sonra biraz daha, sonra biraz daha kirleniyor. Sonunda elde temizlerin dışlandığı pislik yuvası kalıyor. İçerdekiler, kendilerinin

de beğenmedikleri durumlarını “ne yapalım, ülkenin gerçeği” diye kendilerine kabul ettirmeye çalışıyorlar.

Sorunumuz, etkin kişilerin ahlak, eğitimlilik, zeka, akıl sorunu değildir. Sorun, bozuk toplumsal davranış sorunudur ve bu kişilerin nitelikleri değiştirilerek çözülmez.

Kişisel olarak siyasetlerinin tam karşısında durmama karşın belirtmeliyim ki Bayar da Menderes de başlangıçta İstiklal Harbi kahramanı olan ve Cumhuriyet’i kuran kadroda hizmet veren saygın kişilerdi. Hiç bir koşulda kabul edilemez olan idamlara tepki, DP’nin 1950’lerin sonunda ülkeyi çöküşe götürdüğü gerçeğini örtbas etmemelidir. Aynı şey, Demirel ve AP için ve Özal ve ANAP için de geçerlidir. AK Parti bunlardan farklı değildir ve 2019’a geldiğimizde durum, 1959, 1979 ve 1999’dan temel nitelikler bakımından farklı değildir.

Sorun uygun lideri bulamamamız değil, lider örgütlenmesinden (bir liderin güttüğü örgütlerden) demokratik örgütlenmeye (yöneticinin lider değil, temsilci olduğu, demokratik olarak işleyen örgütlere) geçememiş olmamızdır. Lider örgütlenmelerinden demokratik örgütlenmeye geçildiğinde siyasilerin ağırlığı azalır, ekonomik konular ağırlık kazanır ve siyasi kahramanların mevcut işlevi toplumsal olarak sağda girişimcilere solda sendikacılar ve aktivistlere geçer.

Tüm bunların sonucu olarak Ekrem İmamoğlu’nu umut olarak görmediğim ve lider olarak görmek hiç istemediğim açıktır. Bu açıklıkla tekrarlanan seçimdeki tercihimi dile getirmek istiyorum.

Seçimlerin tekrarıyla birlikte seçim iki aşamalı seçime özdeş hale geldi. İki aday ve üç seçenek vardır. Adaylar Binali Yıldırım ve Ekrem İmamoğlu’dur. Seçenekler bir adaya ya da diğer adaya oy vermek ya da ikisine de vermemektir.

İmamoğlu’nun belediye başkanlığını en az Yıldırım kadar iyi yapacağını düşünüyorum ama ikisi de birinci tercihim değil. Normal koşullarda üçüncü seçeneğe yönelirdim. Ancak 31

Mart’taki seçimleri açıkça İmamoğlu kazandı ve incir çekirdeğini doldurmayacak üç bavulla, kazandığı elinden alındı. Bu durumda umut olduğundan, tercih ettiğimden değil küçük de olsa bir konuda hak yerini bulsun diye, sandık başına gidip İmamoğlu’na oy vermeyi düşünüyorum.

Bu hangi sorunu çözer? Temel sorunumuzu çözmez. Aksine başka bir şeyler yapmazsak önümüzdeki 20 yıl karşımıza yeniden çıkacağı kesin gözüken sorunun tohumlarını içinde taşıyor. Zaten sorunun çözümü siyaset dışındadır; toplumsal bir dönüşüm gereklidir. Siyasal olmayan çözümler bulmamız gerektiğinden yazılarımda siyasetin dışında kalıyorum. İstisnasız kural olmaz. Bu yazı da siyaset dışında kalma kuralımın istisnalarından biri olsun.